

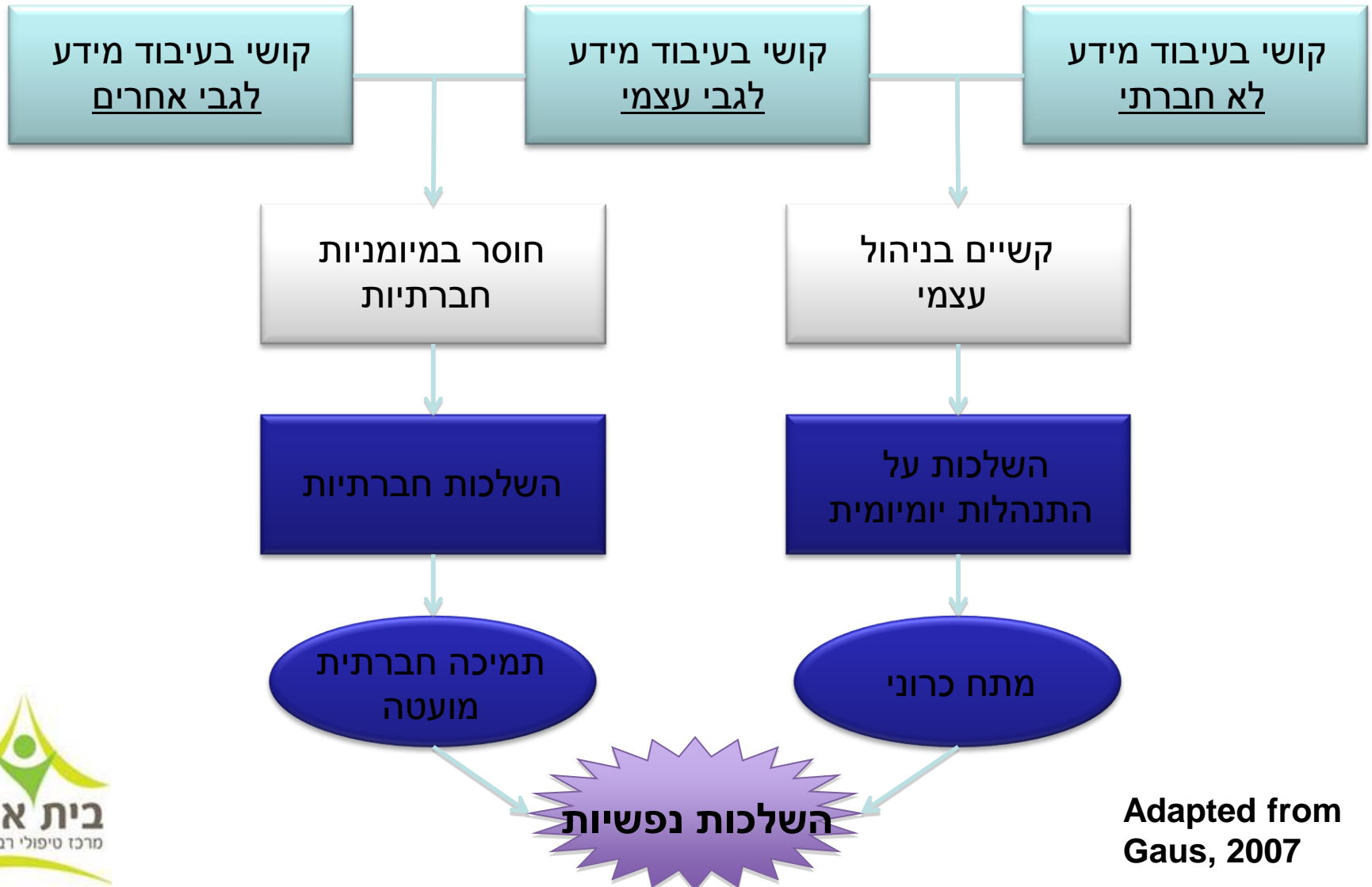
התערבות אינטגרטיבית באוריינטציה קוגניטיבית התנהגותית לאנשים עם ASD בתפקוד גבוה ומשפחותיהם

ד"ר הילה גבעון מנטין, יחידת ASD בתפקוד גבוה
המרכז הטיפולי "בית אחד", העמותה לילדים בסיכון

הצורך במענה טיפולי לאנשים עם ASD ומשפחותיהם

- עלייה בשכיחות האבחון והכרה בספקטרום רחב
- התמעטות תמיכה טיפולית לאורך הגדילה
- מענה לבוגרים ממוקד בעיקר בדיור ותעסוקה

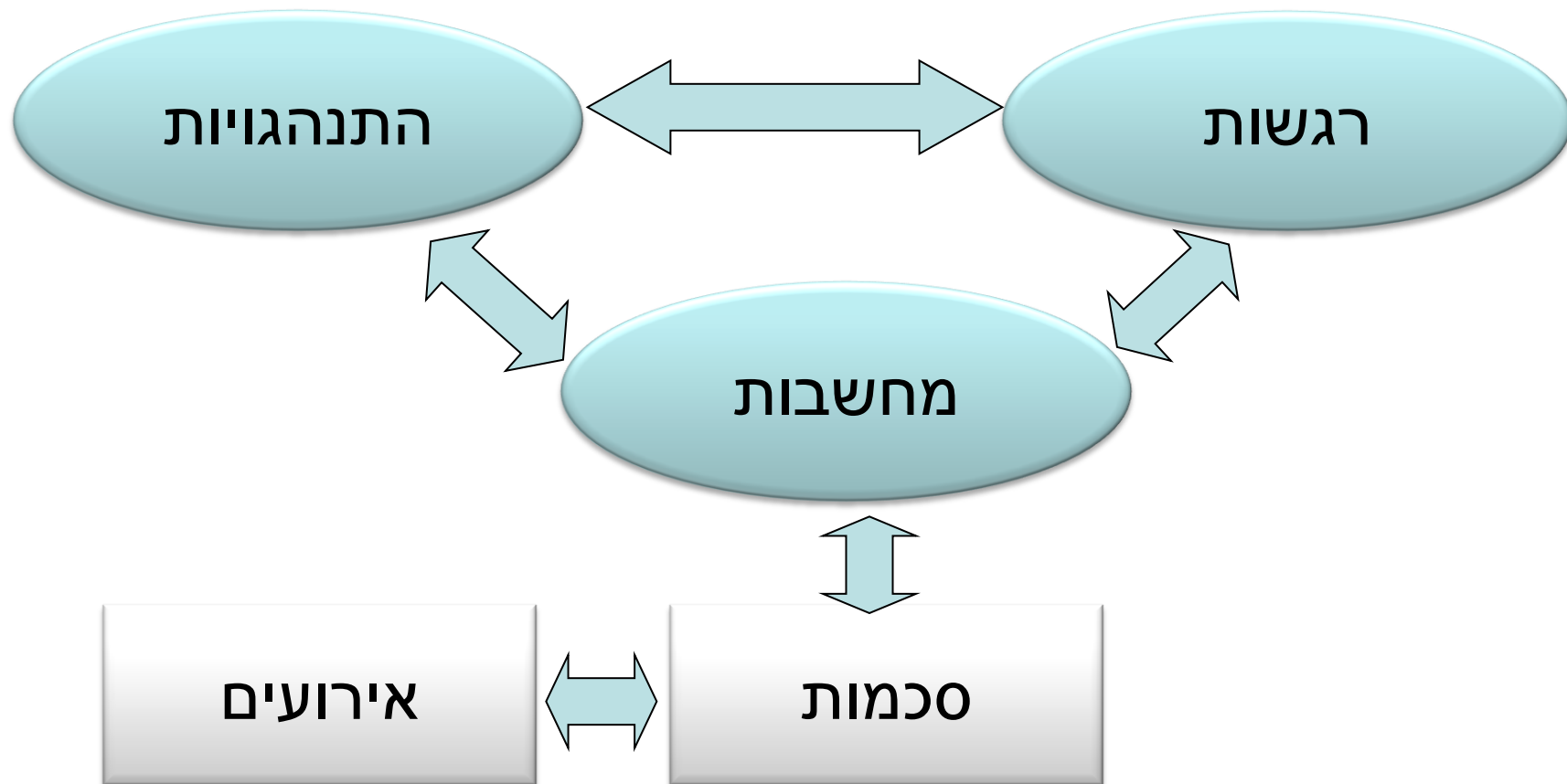
ASD כתסמונת נוירו-התפתחותית

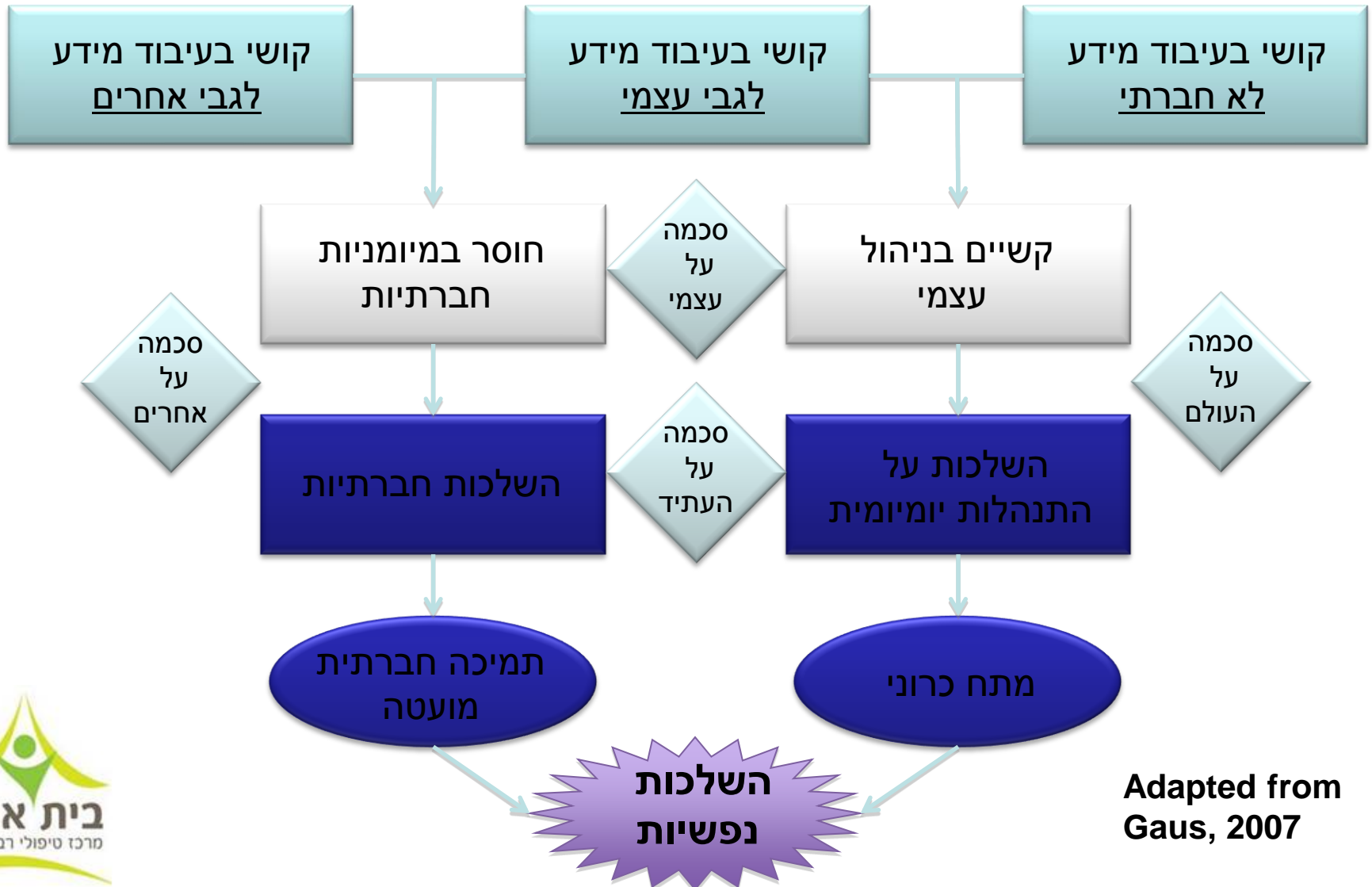

“I just felt like making this symbolic poster encouraging people to be aware of autistic individuals they might pass each day.”

המודל הקוגניטיבי- התנהגותי (Beck, 1976)

ASD כתסמונת נוירו-התפתחותית

Adapted from
Gaus, 2007

יתרונות CBT עבור אנשים עם ASD

- מיקוד בקושי ספציפי במקום שינוי אישיותי
- מתן כבוד לדרכי ההתמודדות של המטופל
- עידוד חשיבה על הרחבת דרכי התמודדות
- עמדה של חקירה משותפת
- עיסוק פרקטי בהווה במקום בעבר
- לימוד פעיל של מיומנויות וסגנונות התמודדות
- תמיכה באמצעים ויזואליים

ASD - מאפיינים ייחודיים והתאמות לטיפול בגישת CBT

- קושי לאסוף ולעבד מידע חברתי ←
- קושי בגמישות קוגניטיבית וביכולת הכללה ←
- לעיתים זמן ארוך יותר ליצור קשר טיפולי ←
- עבודה פסיכו-חינוכית בטיפול (דגש על איסוף ופירוש רמזים תקשורתיים וחברתיים) ←
- דגש על תרגולים מחוץ לטיפול (לעיתים בסיוע הורים/חונכים) ←
- עבודה לפי מטרות טיפוליות ולא בצמוד לפרוטוקול קצר מועד מובנה ←
- סיוע בשנוי דפוסי התמודדות הסביבה במקביל לשנוי דפוסי ההתמודדות של המטופל. ←

עבודה אינטגרטיבית עם הסביבה

- עבודה עם המשפחה הקרובה - הדרכות הורים, עבודה על "מלכודת התלות"

- עבודה מערכתית - קשר עם גורמי ביה"ס/צבא/עבודה

טיפול פרטני

מטרות

- שיפור מיומנויות התמודדות (לדוגמא ניהול זמן, פתרון בעיות, הרגעה עצמית, אסרטיביות)
- הפחתת סימפטומים קומורבידיים (חרדה, דיכאון, כעס)

אמצעים

- כלים קוגניטיביים התנהגותיים
- הדרכה רגשית ועבודה פסיכו-חינוכית
- שילוב של הדרכות הורים וחונכים במקרה הצורך

יתרונות

- "תפור" לצרכי כל מטופל באופן ספציפי, לא מובנה

קבוצות לרכישת מיומנויות חברתיות

מטרות

- לימוד ותרגול מיומנויות חברתיות בסביבה בטוחה
- הגברת תחושת השתייכות חברתית וקבלה עצמית

אמצעים

- Modeling של המנחים
- התנסות בתרגולים ומשחקי תפקידים בקבוצה
- תרגולים מחוץ לקבוצה

יתרונות

- התנסות חיה ביצירת קשר ובעבודה על הקשיים החברתיים-תקשורתיים

דיווחים של מסיימי קבוצת הבוגרים

- עלייה במודעות וקבלה עצמית
"למדתי אילו יכולות יש לי", "למדתי שהתסמונת זה רק נתון שמתאר חלק מהמבנה שלי"
- עלייה בפתיחות החברתית
"יותר קל לי לפתוח בשיחה מבעבר", "התחלתי מאוד סגור והיה לי קשה להיפתח, לאט לאט נפתחתי"
- יישום כלים שנלמדו בקבוצה
"למדתי דברים שגרמו לי לשים לב להבעות פנים"
- עלייה ביכולת האמפתית
"אני יותר מקשיב לאחרים מבעבר", "אני יותר קולט רמזים שאנשים מנסים להעביר אם הם מרגישים בנוח או לא."
- ירידה בתחושת הבדידות - נמדדה בשאלון מובנה

מענה טיפולי אינטרגטיבי במרכז "בית אחד"

- טיפולים פרטניים
- הדרכות הורים
- חונכים
- קבוצות למיומנויות חברתיות
- שילוב דיסציפלינות טיפוליות נוספות (קלינאיות תקשורת, פסיכיאטרים, מרפאות בעיסוק).

תודה על ההקשבה

טלפון – 03-7339300/337 ■ פקס – 03-7339330

מיסודה של העמותה לילדים בסיכון

רח' אשרמן יוסף 18 א', תל-אביב 67199

www.bait1.co.il

